

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

SDK Ikraatje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 5 juli 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 11 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Ikraatje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal-)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken wij in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal-)achterstand. Wij noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die wij hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven wij wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

Wij zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden wij prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

**Kinderopvangorganisatie: SDK
Kinderopvang**

LRK-nummer: 137753391

Totaal aantal doelgroeppeuters: 9

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. Wij vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie wij spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten zij werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Er worden veel verschillende gegevens verzameld over de ontwikkeling van de peuters die Ikraatje bezoeken. Het zou goed zijn om in deze resultaten een doorgaande lijn aan te brengen.

Ook kan er een inventarisatie- en evaluatiecyclus worden gehanteerd: er worden veel verbeteringen in gang gezet en afgerond, maar het is nu nog niet goed na te gaan wat dat betekent voor de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Ikraatje. Ook kan de leiding ouders meer betrekken bij het bepalen van de kwaliteit van het kinderdagverblijf. Zij vragen bijvoorbeeld niet aan ouders hoe zij vinden dat het gaat. Bijvoorbeeld of ze tevreden zijn over de pedagogisch medewerkers en wat ze van de thema's en activiteiten vinden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Ikraatje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Wij hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers en de houder van de kinderopvangorganisatie. De beleidsmedewerker Onderwijs van de gemeente Dordrecht was hier ook bij aanwezig.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Ikraatje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de locatie Eddingtonweg als 'goed'. Vijf van de onderzochte standaarden zijn als 'goed' en drie als 'voldoende' gewaardeerd.

Context

Peuteropvang Ikraatje, locatie Eddingtonweg is gevestigd in een apart gebouw, waar ook de kinderopvang is gevestigd. Naast de locatie Eddington zijn er nog twee groepen op een andere plek in de wijk waar voorschoolse educatie wordt aangeboden. Alle peuters die Ikraatje bezoeken, behoren tot de doelgroep.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 10 april 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen afspraken gemaakt voor vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Ikraatje, locatie Eddingtonweg.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>ℓ</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>ℓ</i>
OP6 Samenwerking			<i>ℓ</i>

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Wij constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien wij dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Wij waarden het aanbod als goed, omdat wij tijdens het bezoek aan de zaal gezien hebben dat de pedagogisch medewerkers alle kansen benutten om de peuters te laten ontdekken en spelend te leren. Zij denken goed na over geschikte materialen om dit te bereiken.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters,

evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben wij gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Wij waarderen de standaard Zicht op ontwikkeling als goed, omdat er ruime mogelijkheden beschikbaar zijn voor peuters die iets extra's nodig hebben. Naast de hulp in de groepen kunnen ook de individueel kindbegeleiders, de pedagogisch coach en de zorgcoördinator ingezet worden. Alle peuters voor wie dat nodig is, maken hier gebruik van.

De aard van de zorg is planmatig en doelgericht. Na een bepaalde periode (meestal drie weken) wordt geëvalueerd en worden vervolgstappen bepaald.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben wij samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarderen wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

Wij waarderen het pedagogisch-educatief handelen als goed, omdat de pedagogisch medewerkers heel goed effectieve en gerichte taalstimulerende activiteiten aanbieden. De sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de peuters zijn hierin heel belangrijk, vinden zij. De peuters voelen zich daardoor veilig en

spannen zich in om de activiteiten zo goed mogelijk uit te voeren.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als 'goed'.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen, door bij de overdracht informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven zij ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. We waarderen de samenwerking als goed, omdat de ouders aangeven dat zij goed geïnformeerd worden. Ook als zij iets anders willen, wordt er naar hen geluisterd. Zo zijn zij niet zo tevreden over het digitale leesprogramma voor thuis. Er wordt daarom naar een betere oplossing gezocht.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten is als 'voldoende' gewaardeerd.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Op lkraatje wil men werken met de SLO-tussendoelen.

Dit vraagt nog wel om een nadere uitwerking en concretisering. Ook zien wij dat er heel veel gegevens vanuit observaties en dergelijke beschikbaar zijn. Het zou goed zijn om hier lijn in te brengen. Een mogelijkheid is om deze structuur onder te brengen binnen het nieuwe observatiesysteem dat Ikraatje wil aanschaffen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			●
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarden we als 'voldoende'.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Zowel intern als met behulp van externe deskundigen wordt er veel bekeken, beoordeeld en vastgelegd als het gaat om de kwaliteit die Ikraatje biedt. Het zou goed zijn om al die rapporten, rapportages en evaluatieverslagen bij elkaar te brengen om zo een uitspraak te kunnen doen wat Ikraatje bereikt met haar voorschoolse educatie.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarden wij als 'goed'.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van

voorschoolse educatie en ambities te realiseren, is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Wij constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Wij waarderen de kwaliteitscultuur als goed, omdat er grote bereidheid is op alle vlakken om de voorschoolse educatie op deze locatie tot een succes te maken. Er worden kansen geboden omk steeds beter te worden, maar deze worden ook benut. De medewerkers van Ikraatje locatie Eddingtonweg laten niet alleen een grote betrokkenheid zien bij wat zij doen, maar zeker ook veel enthousiasme.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen wij als 'voldoende'.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Het zou goed zijn om ouders ook objectief te bevragen over hun ervaringen op Ikraatje. Ook kunnen zij ook op het vlak van kwaliteit (wat bereiken wij op Ikraatje met vve en zijn wij daar tevreden over?) ook meer geïnformeerd worden dan nu het geval is.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij hebben het rapport van de onderwijsinspecteur met plezier en belangstelling gelezen. Wij zijn er trots op dat wij op de onderdelen aanbod, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, samenwerking en kwaliteitscultuur een 'goed' krijgen. Hiermee wordt de totale kwaliteit van Ikraatje Vissen als goed beoordeeld. Het is voor de pedagogisch medewerkers en de organisatie erachter een enorme opsteker als zij hun inspanningen op deze manier beloond zien worden, maar wat nog belangrijker is: onze peuters krijgen een kwalitatief hoogwaardig aanbod waarmee hun kansen op een succesvolle schoolcarrière omhoog gaan. Dit is waar we het uiteindelijk voor doen.

Het rapport helpt ons daarnaast om kritisch te zijn en blijven op ons eigen handelen. Wij gaan verder werken aan de punten waarop we nu een voldoende scoren. Hier hebben we inmiddels een begin mee gemaakt. Zo werken wij aan een verbetering van onze observatiesystemen waarbij de SLO-tussendoelen beter in beeld komen. Zodra dit is gerealiseerd, hebben we ook de mogelijkheid om de praktijk beter te richten op de geformuleerde doelen. Voor het meten van oudertevredenheid bekijken wij de mogelijkheden om ouders actiever te bevragen op punt van tevredenheid over de kwaliteit. Meer zicht krijgen op de invloed van de tot nu toe gemaakte verbeteringen op de kwaliteit van VVE is een doel om ons de komende tijd op te richten. Op managementniveau gaan we onderzoeken hoe we kwaliteitsverbetering beter inzichtelijk kunnen maken.

Het rapport onderschrijven we dus geheel en het bevestigt ons eigen oordeel dat onze inzet voor kwaliteit resultaat heeft en dat we daarmee door moeten gaan.